KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 30.09.2009
COM(2009) 515 konč.

Predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Medinstitucionalni sporazum z dne 17. maja 2006[1] omogoča uporabo sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (ESPG) na podlagi mehanizma prilagodljivosti do letne zgornje meje 500 milijonov EUR poleg ustreznih razdelkov finančnega okvira. Pravila o upravičenosti do prispevkov iz Sklada določa Uredba (ES) št. 1927/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006[2] o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji. Ta uredba je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 546/2009[3], ki razširja področje uporabe ESPG. Spremenjena uredba se uporablja za vloge, prejete po 1. maju 2009.

Službe Komisije so v skladu z Uredbo (ES) št. 1927/2006 ter zlasti členi 2, 3, 4, 5 in 6 Uredbe temeljito proučile vloge, ki sta jih predložili Belgija in Irska.

Sledi povzetek najpomembnejših elementov ocene.

Zadevi EGF/2009/004 BE/Oost en West Vlaanderen textiles in EGF/2009/005 BE/Limburg textiles

1. Komisija je vlogi od belgijskih organov prejela 5. maja 2009, dodatne informacije, ki so vlogi dopolnile, pa je država članica poslala do 29. junija 2009. Vlogi sta temeljili na posebnih merilih za pomoč iz člena 2(b) Uredbe (ES) št. 1927/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji ter sta bili predloženi v roku 10 tednov iz člena 5 Uredbe.

   Ker sta bili vlogi prejeti po 1. maju 2009, sta bili (v skladu s členom 2 Uredbe (ES) št. 546/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 1927/2006 o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji[4]) ocenjeni na podlagi novih pravil Uredbe (ES) št. 546/2009.

2. Belgija je predložila vlogi na podlagi merila za pomoč iz člena 2(b) Uredbe o ESPG, po katerem je potrebno vsaj 500 presežnih delavcev v obdobju 9 mesecev v oddelku 13 („Proizvodnja tekstilij“) statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija[5] v dveh sosednjih regijah po ravni NUTS II (nomenklatura statističnih teritorialnih enot), Vzhodni Flandriji (BE230) in Zahodni Flandriji (BE225), oziroma v eni regiji po ravni NUTS II, Limburg (BE220). V vlogah je navedeno, da je bilo v 46 podjetjih belgijskega tekstilnega sektorja v referenčnem obdobju skupaj odpuščenih 2 199 presežnih delavcev.

3. Iz vloge EGF/2009/004 BE/Oost en West Vlaanderen textiles je razvidno, da je bilo v devetmesečnem referenčnem obdobju od 31. maja 2008 do 28. februarja 2009 odpuščenih **1 568** presežnih delavcev, in sicer 881 v Vzhodni Flandriji in 687 v Zahodni Flandriji.

---

1 UL C 139, 14.6.2006, str. 1.
2 UL L 406, 30.12.2006, str. 1.
3 UL L 167, 29.6.2009, str. 26.
4 UL L 167, 29.6.2009, str. 26.
5 Uredba (ES) št. 1893/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih (UL L 393, 30.12.2006).

V vlogi EGF/2009/005 BE/Limburg textiles je navedeno, da je bilo v osemmesečnem referenčnem obdobju od 1. avgusta 2008 do 31. marca 2009 odpuščenih **631** presežnih delavcev.

4. Da bi Belgija dokazala povezavo med odpuščanjem presežnih delavcev in velikimi strukturnimi spremembami v svetovnih trgovinskih tokovih, v obeh vlogah navaja[6], da je uvoz tekstila v Skupnost s 25 članicami v obdobju 2003–2007 narasel za 23 %; v istem obdobju je izvoz tekstila iz Skupnosti s 25 članicami v tujino narasel le za 3,6 %. Trgovinska bilanca Skupnosti s 25 članicami na področju tekstila se je poslabšala s presežka 2,3 milijarde EUR leta 2003 na primanjkljaj 744,8 milijona EUR leta 2007. Prosilka na podlagi statistik Svetovne trgovinske organizacije ugotavlja, da se je tržni delež Skupnosti s 27 članicami v tekstilnem sektorju zmanjšal s 37,9 % leta 2003 na 33,9 % leta 2007. Tekstilno industrijo v Belgiji je neposredno prizadela tudi selitev proizvodnje v tretje države, predvsem Turčijo in Kitajsko, zaradi znatno nižjih stroškov dela.

5. Belgijski organi trdijo, da vpliv hitre liberalizacije kitajskih uvoznih kvot v letih 2002 in 2005 na evropski tekstilni sektor ni bil predviden. Situacija se je še dodatno zaostrila z liberalizacijo uvoznih kvot za tekstil iz Kitajske in drugih tretjih držav, kot je Turčija, ter z visokimi uvoznimi dajatvami za tekstil iz Skupnosti v državah, kot sta Brazilija in Indija. Prosilka trdi, da se je situacija dodatno poslabšala tudi zaradi razpada trga nepremičnin v Združenem kraljestvu od novembra 2007 ter posledičnega upada uvoza tekstila, na primer preprog, tkanin za tapeciranje in tkanin za notranjo opremo. K upadu je prispevala tudi nedavna gospodarska in finančna kriza.

6. Lokalni in regionalni učinki, kakor so opisani v vlogah:

   Prosilka navaja, da je v belgijski tekstilni industriji 86,6 % delovnih mest v treh regijah NUTS II, na katere se nanašata vlogi. Med letoma 2005 in 2007 je bilo v tekstilni industriji ukinjenih že 3 419 delovnih mest, kar pomeni zmanjšanje za 12,5 %, medtem ko je zmanjšanje v celotnem predelovalnem sektorju v istem obdobju znašalo samo 0,7 %. Trenutna neposredna izguba delovnih mest v tekstilni industriji, na katero se nanašata obe vlogi, ter posledična posredna izguba delovnih mest v sektorjih, kot so promet, vzdrževanje in gostinstvo, bosta znatno vplivali na lokalno in regionalno zaposlovanje. Situacija se bo še dodatno zaostrila zaradi majhne poklicne mobilnosti v tekstilni industriji (notranja mobilnost v tekstilni industriji znaša le 2 % v primerjavi s 5,5 % na celotnem flamskem trgu dela). Poleg tega je v zadevnih regijah zaradi trenutne gospodarske in finančne krize tudi druge sektorje prizadela izguba številnih delovnih mest.

   V takih okoliščinah se lahko torej obravnava, da ima odpuščanje presežnih delavcev izrazito negativen učinek na lokalni in regionalni trg dela.

7. Vlogi BE/Oost en West Vlaanderen textiles in BE/Limburg textiles se nanašata na 2 199 odpuščenih presežnih delavcev. Belgija se je odločila, da pomoč nameni vsem 2 199 delavcem.

---

[6] Nomenklatura EURATEX – SITC.

8. Glede izpolnjevanja meril iz člena 6 Uredbe (ES) št. 1927/2006 sta vlogi vsebovali naslednje podatke:

Belgijski organi so potrdili, da finančni prispevek iz ESPG ne nadomešča ukrepov, za katere so odgovorne družbe na podlagi nacionalne zakonodaje ali kolektivnih sporazumov.

Belgijski organi so zagotovili, da ti ukrepi pomenijo pomoč za posamezne delavce in se ne bodo uporabljali za prestrukturiranje družb ali sektorjev.

Belgijski organi so potrdili, da upravičeni ukrepi ne prejemajo pomoči iz drugih finančnih instrumentov Skupnosti.

Iz zgoraj navedenih razlogov se predlaga, da se sprejmeta vlogi EGF/2009/004 BE/Oost en West Vlaanderen textiles in EGF/2009/005 BE/Limburg textiles, ki jih je predložila Belgija v zvezi z odpuščanjem presežnih delavcev v 39 podjetjih v Vzhodni in Zahodni Flandriji ter sedmih podjetjih v Limburgu, ki se ukvarjajo s predelovalnimi dejavnostmi iz oddelka 13 („Proizvodnja tekstilij“) NACE Revizija 2 v dveh sosednjih regijah po ravni NUTS II, in sicer Vzhodni Flandriji (BE230) in Zahodni Flandriji (BE225), ter v eni regiji po ravni NUTS II, in sicer Limburg (BE220), ker so bili zagotovljeni dokazi, da je to odpuščanje presežnih delavcev posledica velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih, ki so privedle do hudih gospodarskih motenj, kar vpliva na regionalno ali lokalno gospodarstvo. Predlagan je bil usklajen sveženj upravičenih prilagojenih storitev, od tega zaprošeni prispevek ESPG znaša 7 519 625 EUR za vlogo EGF/2009/004 BE/Oost en West Vlaanderen textiles in 1 679 249 EUR za vlogo EGF/2009/005 BE/Limburg textiles, torej skupaj **9 198 874 EUR**.

Zadeva EGF/2009/08 IE/Dell

9. Komisija je vlogo od irskih organov prejela 29. junija 2009, dodatne informacije, ki so vlogo dopolnile, pa je država članica poslala junija in julija 2009. Vloga je temeljila na posebnih merilih za pomoč iz člena 2(a) Uredbe (ES) št. 1927/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji ter je bila predložena v roku 10 tednov iz člena 5 Uredbe.

Ker je bila vloga prejeta po 1. maju 2009, je bila (v skladu s členom 2 Uredbe (ES) št. 546/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 1927/2006 o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji[7]) ocenjena na podlagi novih pravil Uredbe (ES) št. 546/2009.

10. Irska je predložila vlogo na podlagi merila za pomoč iz člena 2(a) Uredbe (ES) št. 1927/2006, po katerem je potrebno vsaj 500 presežnih delavcev v štirimesečnem obdobju. Gre za obdobje od 3. februarja 2009 do 2. junija 2009. Vloga EGF/2009/08 IE/Dell se nanaša na skupno 2 840 presežnih delavcev, od katerih jih je bilo 1 135 odpuščenih v referenčnem obdobju, 1 705 pa pred referenčnim obdobjem in po njem. V vlogi je navedeno, da se Dell Products (Manufacturing) Limited nahaja v regiji NUTS 3 Mid-West. Regija obsega grofije Limerick, Clare in North Tipperary ter mesto Limerick, četrto največje urbano območje na Irskem.

[7] UL L 167, 29.6.2009, str. 26.

11. Da bi Irska dokazala povezavo med odpuščanjem presežnih delavcev ter svetovno finančno in gospodarsko krizo, navaja, da je slednja znatno vplivala na svetovne trgovinske tokove v industriji proizvodnje računalnikov. To je zaostrilo učinke sprememb, ki že potekajo v svetovnih trgovinskih tokovih, in privedlo do tega, da so bili veliki proizvajalci, kot je Dell, prej, kot so to mogoče sicer načrtovali, prisiljeni ali spodbujeni k iskanju držav z nižjimi proizvodnimi stroški in stroški dela.

Model proizvodnje namiznih računalnikov podjetja Dell je vključeval center za prikrojevanje blizu njegovih trgov. Glede na velikost namiznih računalnikov je bilo ekonomično, da so se prikrojili v proizvodnih centrih z relativno visokimi stroški, kot je Irska, saj so bili prevozni stroški do evropskih kupcev bistveno nižji, kot če bi se prevažali iz Azije. Konkurenčna prednost podjetja je bila od začetka v njegovem „neposrednem modelu“, torej neposredni prodaji kupcem in prilagajanju končnega proizvoda željam kupcev. Ker je v tretjem četrtletju leta 2008 obseg prodaje prenosnih računalnikov po celem svetu prvič presegel obseg prodaje namiznih računalnikov in ker so možnosti prikrojitve pri prenosnih računalnikih manjše, se lahko proizvodnja lažje prenese v Azijo in prevozni stroški so nižji.

Načrtovana odpuščanja pri podjetju Dell v Limericku in pri njegovih dobaviteljih v regiji so bila posledica odločitve podjetja o prenosu proizvodnje prenosnih računalnikov[8] iz Limericka na azijske družbe, ki svoje izdelke oblikujejo in proizvajajo, vendar prodajajo pod tujimi blagovnimi znamkami (original design manufacturers), s sedežem predvsem na Kitajskem. Po umiku proizvodnje prenosnih računalnikov bi na lokaciji Limerick ostala proizvodnja namiznih računalnikov v majhnem obsegu, ki ji ne bi omogočal preživetja. Zato je bila sprejeta odločitev, da se v Limericku ustavi tudi proizvodnja namiznih računalnikov. Proizvodnja osebnih računalnikov podjetja Dell v Evropi je zdaj omejena na obstoječ obrat podjetja v mestu Łódź na Poljskem (za prenosnike in namizne računalnike). K prenosu proizvodnje na Kitajsko so prispevali trije pomembni razvojni tokovi v industriji: stroškovni pritisk s strani azijskih konkurentov, povečanje prodaje prenosnih računalnikov in uporaba maloprodajnih kanalov ter rast trgov BRIC (Brazilija, Rusija, Indija, Kitajska), za katere sta značilni večja občutljivost na ceno in manjša ozaveščenost glede blagovnih znamk.

12. Lokalni in regionalni učinki, kakor so opisani v vlogi:
Kako pomembno je podjetje Dell v Limericku, je razvidno iz njegovega deleža v zaposlenosti v predelovalnih dejavnostih in celotni zaposlenosti v regiji Mid-West. Od 30 700 zaposlenih v predelovalnih dejavnostih jih je bilo približno 10,4 % zaposlenih pri podjetju Dell. Leta 2008 je to ustrezalo 1,7 % celotne zaposlenosti v regiji. Raziskave so pokazale[9], da je bilo leta 2007 od 100 zaposlenih za nedoločen čas s polnim delovnim časom pri podjetju Dell odvisnih približno 170 delovnih mest.

Število oseb v registru brezposelnih (Live Register), ki je barometer stopnje nezaposlenosti, je v regiji Mid-West od 3. januarja 2009 do 10. maja 2009 naraslo za 7 848 oseb (s 26 272 na 34 120 registriranih oseb).

---

[8] V to kategorijo spadajo prenosniki oziroma notesniki in mrežniki (laptops, notebooks in netbooks).

[9] Viri: „Dell – An outline impact evaluation“, 23. december 2008 (Forfás), in „Employment and Value of Dell Operations“, 24. februar 2009 (Forfás).

Izguba več kot 2 800 delovnih mest v regiji zaradi odpuščanj v podjetju Dell in njegovih podružnicah ustreza po ocenah najmanj 10-odstotnemu upadu zaposlenosti v predelovalnih dejavnostih v regiji in 1,7-odstotnemu upadu celotne zaposlenosti.

V navedenih okoliščinah se lahko torej obravnava, da ima odpuščanje presežnih delavcev izrazito negativen učinek na lokalno in regionalno gospodarstvo.

13. Vloga zadeva 2 840 presežnih delavcev, ki jih je odpustilo podjetje Dell Ireland, od katerih jih bo 2 400 prejelo pomoč. Od 2 840 odpuščenih presežnih delavcev jih je nekaj našlo drugo zaposlitev ali pa so na usposabljanju, ki ga ne pokriva sveženj, za katerega je bilo predlagano financiranje ESPG. Irska se je zato odločila, da pomoč nameni skupaj 2 400 delavcem.

14. Glede izpolnjevanja meril iz člena 6 Uredbe (ES) št. 1927/2006 je vloga vsebovala naslednje podatke: Irski organi so potrdili, da finančni prispevek iz ESPG ne nadomešča ukrepov, za katere so odgovorne družbe na podlagi nacionalne zakonodaje ali kolektivnih sporazumov. Irski organi so zagotovili, da ti ukrepi pomenijo pomoč za posamezne delavce in se ne bodo uporabljali za prestrukturiranje družb ali sektorjev. Irski organi so potrdili, da upravičeni ukrepi ne prejemajo pomoči iz drugih finančnih instrumentov Skupnosti.

Iz zgoraj navedenih razlogov se predlaga, da se sprejme vloga **EGF/2009/08 IE/Dell**, ki jo je predložila Irska v zvezi z odpuščanjem presežnih delavcev v podjetju Dell, ker so bili zagotovljeni dokazi, da je to odpuščanje presežnih delavcev posledica velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih, ki so privedle do hudih gospodarskih motenj, kar vpliva na regionalno in lokalno gospodarstvo. Predlagan je bil usklajen sveženj upravičenih prilagojenih storitev, od tega zaprošeni prispevek ESPG znaša **14 831 050 EUR**.

Financiranje

Skupni letni proračun, ki je na voljo za ESPG, znaša 500 milijonov EUR. Znesek v višini 13 077 700 EUR se je že uporabil za prejšnje vloge v letu 2009, na voljo pa je ostalo še 486 922 300 EUR.

Dodelitev sredstev, ki jo predlaga Komisija v okviru Sklada, temelji na podatkih, ki jih je dala na voljo prosilka.

Na podlagi vlog za podporo iz Sklada, ki sta jih predložili Belgija in Irska in v katerih navajata, da sta bili prizadeti tekstilna industrija in industrija proizvodnje računalnikov, so usklajeni svežnji prilagojenih storitev, predvideni za financiranje, skupaj ocenjeni na naslednje zneske:

	(v EUR)
EGF/2009/004 BE/Oost en West Vlaanderen textiles	**7 519 625**
EGF/2009/005 BE/Limburg textiles	**1 679 249**
EGF/2009/08 IE/Dell	**14 831 050**
Skupaj	**24 029 924**

Po proučitvi teh vlog[10] in ob upoštevanju najvišjega možnega zneska donacije iz Sklada, določenega v skladu s členom 10 Uredbe (ES) št. 1927/2006, pa tudi možnosti za prerazporeditev proračunskih sredstev Komisija predlaga uporabo ESPG v skupnem znesku **24 029 924** EUR, ki se dodeli v okviru razdelka 1a finančnega okvira.

Zaprošeni znesek podpore bo več kot 25 % letnega največjega zneska, namenjenega ESPG, pustil na voljo za dodelitve v zadnjih štirih mesecih leta, kot določa člen 12(6) Uredbe (ES) št. 1927/2006.

Komisija s predstavitvijo tega predloga za uporabo Sklada začenja poenostavljeni postopek tristranskih pogovorov, kakor zahteva točka 28 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006, za pridobitev soglasja obeh vej proračunskega organa glede potrebe po uporabi Sklada in glede potrebnega zneska. Komisija poziva prvo od obeh vej proračunskega organa, ki bo na ustrezni politični ravni dosegla soglasje o osnutku predloga o uporabi sredstev, naj o svojih namerah obvesti drugo vejo in Komisijo.

V primeru nestrinjanja ene od obeh vej proračunskega organa bo sklican uraden tristranski sestanek.

Komisija bo predložila zahtevek prerazporeditve za vnos posebnih odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil v proračun za leto 2009, kakor zahteva točka 28 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006.

[10] Sporočilo Komisije o vlogah za uporabo sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, ki sta jih predložili Belgija (SEC(2009) 1154) in Irska (SEC(2009) 1207), v katerem je navedena analiza Komisije.

Predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovodenju[11] ter zlasti točke 28 Sporazuma,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1927/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji[12] ter zlasti člena 12(3) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Komisije[13],

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (v nadaljnjem besedilu: ESPG) je bil ustanovljen za zagotavljanje dodatne podpore presežnim delavcem, ki so jih prizadele posledice velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih, ter za pomoč pri njihovi ponovni vključitvi na trg dela.

(2) Področje uporabe ESPG je bilo razširjeno za vloge, predložene po 1. maju 2009, in vključuje podporo delavcem, ki so bili odpuščeni zaradi svetovne finančne in gospodarske krize.

(3) Medinstitucionalni sporazum z dne 17. maja 2006 omogoča uporabo sredstev ESPG do letne zgornje meje v višini 500 milijonov EUR.

(4) Belgija je vlogi za uporabo sredstev iz ESPG v zvezi s presežnimi delavci v tekstilnem sektorju predložila 5. maja 2009. Ti vlogi izpolnjujeta zahteve za določitev finančnih prispevkov, kakor je določeno v členu 10 Uredbe (ES) št. 1927/2006, zato Komisija predlaga, da se uporabi znesek v višini **9 198 874 EUR**.

(5) Irska je vlogo za uporabo sredstev iz ESPG v zvezi s presežnimi delavci v industriji proizvodnje računalnikov predložila 29. junija 2009. Ta vloga izpolnjuje zahteve za določitev finančnih prispevkov, kakor je določeno v členu 10 Uredbe (ES) št. 1927/2006, zato Komisija predlaga, da se uporabi znesek v višini **14 831 050 EUR**.

---

[11] UL C 139, 14.6.2006, str. 1.
[12] UL L 406, 30.12.2006, str. 1.
[13] UL C […], […], str. […].

(6) Zato je treba uporabiti sredstva ESPG, da se zagotovi finančni prispevek za vloge, ki sta jih predložili Belgija in Irska –

SKLENILA:

Člen 1

V okviru splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2009 se iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji uporabi vsota **24 029 924 EUR** v odobritvah za prevzem obveznosti in odobritvah plačil.

Člen 2

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Evropski parlament	*Za Svet*
Predsednik	*Predsednik*